

Vergadering van vrijdag 16 mei 2014

VR PV 2014/21 - punt 0034

Betreft :

Planprogramma Schelde en Rupel

Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot goedkeuring van het planprogramma Schelde en Rupel

(VR 2014 1605 DOC.0751/1BIS en DOC.0751/2)

Beslissing :

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerpbesluit;
2. dat de totale landinrichtingssubsidie van het Vlaamse Gewest aan de partners voor de uitvoering van de eerste fase van het planprogramma Schelde en Rupel maximaal 4.000.000 euro kan bedragen.

Raf SUYS,
secretaris.

DE VLAAMSE MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

BISNOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot goedkeuring van het planprogramma Schelde en Rupel

1. SITUERING

1.1. Historiek

Op 1 december 2004 ondertekenden 25 gemeenten gelegen langs en in de buurt van de Schelde tussen Merelbeke en Brasschaat het "*Scheldecharter*". Daarin werd voorzien dat de hechte samenwerking tussen de lokale besturen verder juridisch moest worden geformaliseerd. Het project Schelde-Landschapspark werd op 17 december 2004 door de Vlaamse Regering goedgekeurd in het kader van de "Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium". Het is in dit kader dat de oprichting van het "Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Schelde-Landschapspark (IGS-SLP)" gesitueerd moet worden. De oprichtingsakte van het IGS-SLP werd op 15 juli 2008 ondertekend door 13 gemeenten: Bornem, Brasschaat, Buggenhout, Hemiksem, Kruibeke, Merelbeke, Niel, Puurs, Schelle, Temse, Waasmunster, Wetteren en Zwijndrecht. De Vlaamse Regering keurde op 10 oktober 2008 de oprichting van het IGS-SLP goed, waardoor het Schelde-Landschapspark een juridische structuur heeft bekommen. Overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en overeenkomstig haar statuten, opereert het IGS-SLP als een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (cvba). De Algemene Vergadering van het IGS-SLP keurde op 5 mei 2009 de toetreding van de gemeenten Beveren en Sint-Amands goed, zodat er momenteel 15 gemeenten deel uitmaken van het IGS-SLP.

Het Schelde-Landschapspark is een dienstverlenend intergemeentelijk samenwerkingsverband tussen de 15 deelnemende gemeenten op het gebied van mobiliteit, industrie en handel, landbouw, wonen en voorzieningen, dorpskernherontwikkeling, natuur, landschap, erfgoed, recreatie en toerisme. Het IGS-SLP heeft tot doel zijn deelnemers op hun vraag ondersteuning te verlenen in beleidsdomeinen die behoren tot de gemeentelijke bevoegdheid. In diezelfde context bevordert en bestendigt het de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten en ontwikkelt en bestendigt het de door hen aangebrachte initiatieven op het vlak van grondgebonden en watergerelateerde projectontwikkeling en gemeentelijk patrimoniumbeheer.

Voor de studie en de realisatie van projecten in het Schelde-Landschapspark en de opmaak van een globaal concept heeft het IGS-SLP de private partner 3EW8 aangesteld. Het betreft een consortium dat bestaat uit de leadpartner Euro Immo Star (EIS) en daarnaast ook Eurostation, ERM en West 8. Het IGS-SLP en de leadpartner EIS hebben vervolgens op 30 maart 2010 gezamenlijk de Naamloze Vennootschap Schelde-

Landschapspark (nv SLP) opgericht. Deze vennootschap zal optreden als regionaal ontwikkelingsbedrijf voor de realisatie van geselecteerde projecten. De projecten beslaan de domeinen wonen, werken, recreëren, mobiliteit, veiligheid en milieu. De samenwerking tussen het IGS-SLP en de nv SLP is een PPS-structuur waarbij het IGS-SLP projecten aanbrengt via zijn leden en de nv SLP tekent voor projectopzet, haalbaarheidsstudie en eventueel projectrealisatie. De kracht van dit initiatief is het op gang brengen van een bestuurlijke samenwerking tussen de 15 gemeenten onderling en met de diverse betrokken instanties en hogere besturen. Er ontstaat een dynamiek waardoor de gemeenten een actieve en constructieve rol kunnen spelen in de langetermijnontwikkelingen in het Schelde-estuarium. Er kan actief ingespeeld worden op uitdagingen zoals toerisme-recreatie, woonkwaliteit en woonkwantiteit, landschapsbeheer, -behoud, -ontwikkeling en -herstel, waterbeheersing, natuurbeheer, herwaardering van landbouw, vestigingsmogelijkheden voor (lokale) bedrijven.

Een belangrijke insteek voor de deelprojecten zijn de provinciale en gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen die gedetailleerde uitspraken doen over gewenste en gedragen ontwikkelingen in de Zeescheldevallei. De samenwerking van diverse (lokale) besturen en instanties moet de Zeescheldevallei op natuurlijke, landschappelijke, economische en stedenbouwkundige wijze vormgeven.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het plattelandsbeleid, heeft in maart 2008 aan de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een mandaat gegeven om ter ondersteuning van het IGS-SLP en in het kader van het flankerend beleid bij het SIGMA-plan, een plan van aanpak uit te werken, een programma van openruimte-initiatieven te definiëren en met partners tot uitvoering ervan over te gaan. De VLM heeft begin 2013, in een ruime consultatieronde bij de acht Antwerpse gemeenten die aangesloten zijn bij het IGS-SLP, bij een aantal Vlaamse administraties en bij regionale en lokale experts in de brede waaier aan thema's die in de open ruimte spelen, gepeild naar mogelijke initiatieven, zowel op korte als op langere termijn, voor een duurzame en kwaliteitsvolle inrichting van de open ruimte. Het accent lag op projectvoorstellen die effectief op uitvoering gericht zijn en waarbij de inzet van instrumenten als landinrichting en natuurinrichting een meerwaarde heeft. De ideeën, behoeften en aandachtspunten die tijdens de consultatieronde naar boven kwamen, werden door de VLM in projectfiches vertaald, die op een bondige manier het "wat, waarom, hoe en door wie" van de voorstellen weergeven. Er werden projectfiches opgesteld voor 7 van de 8 Antwerpse gemeenten die aangesloten zijn bij het IGS-SLP, met name Bornem, Puurs, Sint-Amands, Hemiksem, Niel, Schelle en Zwijndrecht. Voor Brasschaat werden geen projectfiches opgesteld. De projectfiches werden gebundeld in het "Programma van initiatieven Schelde-Landschapspark". Dit programma werd in mei 2013 toegelicht aan alle betrokkenen. Een screening van de projectfiches van het programma en een analyse van hun thematische en gebiedsgerichte samenhang toonden aan dat landinrichting het geschikte instrument kan zijn om nieuwe initiatieven en lopende processen in de open ruimte van de 7 gemeenten op elkaar af te stemmen en via gebiedsgerichte inrichtingsprojecten te realiseren. Uit de consultatieronde kwam ook de gewenste afstemming naar boven van het Programma van initiatieven Schelde-Landschapspark met het "Gebiedsprogramma Rupelstreek".

Op 16 december 2009 heeft de Vlaamse Regering voor de regio tussen Boom en Rumst het "Strategisch Project Rupelstreek" goedgekeurd, dat bijdraagt aan de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Het Strategisch Project Rupelstreek liep van 2010 tot 2013 en werd gecoördineerd door de provincie Antwerpen. Het landschap in de Rupelstreek bestaat voor een belangrijk gedeelte uit kleiputten, landbouw- en natuurgebieden. De ontginning van klei drukt een zeer specifieke stempel op het gebied, die zowel economische als toeristische mogelijkheden biedt. Het Strategisch Project Rupelstreek is

een geïntegreerd gebiedsgericht project voor het voormalig, huidig en toekomstig ontginningslandschap langs de cuesta van de Rupel, tussen de kernen van Boom en Rumst. Rekening houdend met zowel de economische doelstellingen als de maatschappelijke wensen zal een totaalvisie worden ontwikkeld om dit open ruimtegebied als een samenhangend, herkenbaar gebied te ontwikkelen in relatie tot ontginning, recreatie, natuur, landbouw en bos. De meerwaarde hiervan uit zich onder meer in de ontwikkeling van een hernieuwde streekidentiteit, gedragen door de historische en landschappelijke kenmerken. Ook de versterking van het imago en van de regionale aantrekkingskracht van de regio zijn belangrijke doelstellingen. Naast de ontwikkeling van een algemene visie voor de gehele strategische ruimte, ging er bijzondere aandacht naar:

- ontwikkelingsperspectieven op het vlak van recreatie en toeristische ontwikkeling en ontsluiting;
- inpassing en valorisering van het industriële verleden en erfgoed;
- ontwikkelingsperspectieven voor nieuwe natuurlijke landschappen in de voormalige ontginningsgebieden;
- afstemming van functies in relatie tot de ontwikkeling van het gebied;
- stroomlijnen van de communicatie en opbouwen van een draagvlak.

Vanaf 2014 ontwikkelt de provincie Antwerpen het Strategisch Project Rupelstreek tot het Gebiedsprogramma Rupelstreek, dat naast de gemeenten Boom en Rumst ook de gemeenten Hemiksem, Schelle en Niel omvat. Het Gebiedsprogramma Rupelstreek heeft heel wat raakpunten met de maatregelen die in het Programma van initiatieven Schelde-Landschapspark naar boven kwamen. Een optimale inhoudelijke afstemming en het streven naar de best mogelijke synergie tussen tijdspad, overlegstructuren en beslissingstraject bieden voor beide projecten kansen om elkaar te versterken en mensen en middelen efficiënt in te zetten.

Op 25 februari 2014 heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting, in uitvoering van hoofdstuk VII van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de VLM en het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen, aan de VLM het mandaat gegeven voor het opmaken van een planprogramma Schelde en Rupel. Het te onderzoeken landinrichtingsprojectgebied omvatte de volgende zeven van de acht Antwerpse gemeenten van het IGS-SLP: Bornem, Hemiksem, Niel, Puurs, Schelle, Sint-Amands en Zwijndrecht, en daarnaast ook de gemeenten Boom en Rumst. Het gebied is centraal gelegen in de Vlaamse Ruit tussen Antwerpen en Brussel, en heeft een totale oppervlakte van 15.835 ha.

1.2. Planprogramma Schelde en Rupel

Het projectgebied Schelde en Rupel kent een sterke ruimtelijke druk en verstedelijking. Het is goed ontsloten via de hoofdwegen E19, A12 en N16, die structuurbepalend zijn op Vlaams niveau. Verder is er het watergebonden economisch netwerk langs Schelde, Rupel en het Zeekanaal, waterweginfrastructuur op Vlaams niveau. Tussen Boom en Puurs liggen de bedrijventerreinen van de Brabantse poort, een bundeling van economische activiteiten op provinciaal niveau.

Ondanks de sterke beïnvloeding van industrialisatie en stedelijke functies bezit deze regio nog belangrijke Vlaamse en bovenlokale natuur- en landschapswaarden. De Schelde- en de Rupelvallei behoren tot de natuurlijke structuur van Vlaanderen en vormen een ruim gebied met een samenhangend en aaneengesloten geheel van natuur- en landschapswaarden en open gebieden die verder gezamenlijk kunnen ontwikkeld worden. De natuurwaarden worden bedreigd door versnippering en het verdwijnen van kleinschalige landschapselementen. De meeste natuur- en landschapswaarden kunnen gekoppeld worden

aan het fysisch systeem van de cuesta van Boom en de valleirand van de Schelde vanaf Bornem tot en met Hemiksem. De Oude Schelde, de Scheldevallei in Hingene, de samenvloeiing van Schelde en Rupel, de grote meanders van Schelde en Rupel, de polders van Sint-Amands, Bornem, Puurs, Schelle en Niel, het kleiwinningsgebied rond Boom, de stuifzandrug in Bornem, de valleien van Vliet en Molenbeek in Bornem en Puurs, het landbouwgebied in Bornem en de verwevenheid landbouw en natuur tussen Wintam en Eiken-vliet structureren verder het gebied. Bakens in het landschap zijn de samenvloeiing van Schelde en Rupel, het Zeekanaal, de fortengordel, de kastelen van Hemiksem, Hingene en Bornem, het domein Hof ter Melis in Lippelo en de abdijen van Hemiksem en Bornem. Deze bakens zijn vaak gelinkt aan ankerplaatsen in het projectgebied. Een andere belangrijke erfgoedwaarde zijn de vergeten nijverheden en het er mee samenhangend watergebonden erfgoed.

Klein-Brabant kent een vrij homogeen landbouwgebied met een typische landschappelijke structuur waar de nadruk ligt op grondgebonden activiteiten zoals groententeelt in open lucht. Landbouw als beheerder van de open ruimte heeft hier kansen. Schelde en Rupel zijn (recreatieve) assen die deze mozaïek van openruimtegebieden met elkaar verbinden.

Het thans ter goedkeuring voorgelegde ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel omvat:

- 1° een niet-limitatief overzicht van lopende, geprogrammeerde of gewenste projecten op vlak van inrichting en beheer uitgaande van de Vlaamse overheid, de provincie, de gemeenten, publiekrechtelijke rechtspersonen en, indien passend binnen de doelstellingen van landinrichting, van privaatrechtelijke rechtspersonen;
- 2° een overzicht van de projecten waarvoor er een concrete vraag is om landinrichting als ondersteunend instrument in te zetten;
- 3° inrichtingsprojecten landinrichting die nodig zijn, waarbij voor elk project de doelstellingen, de meerwaarde van landinrichting en het tijdsplan worden weergegeven en het gebied wordt bepaald;
- 4° de toetsing van de gewenste projecten aan kwaliteitscriteria en de beleidsdoelstellingen van de Vlaamse Regering;
- 5° een prioriteitenstelling van de inrichtingsprojecten landinrichting.

Er worden twee inrichtingsprojecten landinrichting gedefinieerd:

- inrichtingsproject landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht": gemeenten Bornem, Puurs, Sint-Amands en Zwijndrecht;
- inrichtingsproject landinrichting "Rupelstreek": gemeenten Hemiksem, Schelle, Niel, Boom en Rumst.

Voor elk inrichtingsproject landinrichting worden mogelijke gebiedsgerichte inrichtingsmaatregelen beschreven. Daarnaast worden ook mogelijke gebiedsdekkende thematische maatregelen (thema's recreatie en toerisme, (onroerend) erfgoed en archeologie, groenblauwe verbindingen, grondmobiliteit, klimaat en energie, mobiliteit) en mogelijke maatregelen op vlak van plattelandsontwikkeling beschreven. Voor elk inrichtingsproject landinrichting zal door de VLM, en onder begeleiding van een planbegeleidingsgroep, een landinrichtingsplan worden opgemaakt. Elk landinrichtingsplan zal bestaan uit één of meerdere inrichtingsplannen. Elk inrichtingsplan zal een concreet uitvoeringsprogramma en een financieringsplan omvatten.

De samenstelling van de planbegeleidingsgroepen wordt geregeld door artikel 3, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting, duidt de voorzitter aan, bepaalt welke afdelingen van de departementen en de agentschappen van de Vlaamse overheid en welke doelgroepen betrokken

zijn bij een inrichtingsproject landinrichting en welke deskundigheden aan de orde zijn. Ook de betrokken lokale besturen (provincie en gemeenten) en de erkende natuurbeheerders worden opgenomen in de planbegeleidingsgroepen. De VLM verzekert het secretariaat van de planbegeleidingsgroepen.

Bij de verdere uitwerking van de inrichtingsprojecten landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht" en "Rupelstreek" zal inhoudelijk en procedureel afgestemd worden met de verschillende lopende projecten en initiatieven in de streek en specifiek ook met het Gebiedsprogramma Rupelstreek.

1.3. Advies van de Commissie voor Landinrichting

De Commissie voor Landinrichting steunt de inzet van landinrichting binnen het projectgebied Schelde en Rupel en heeft op 11 maart 2014 een gunstig advies gegeven over het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel, met een landinrichtingsbudget van 6,5 miljoen euro gespreid in te zetten over de periode 2017-2027, voor zover dit bedrag niet als gevolg heeft dat andere minstens even urgente inrichtingsvragen in deze regio niet ondersteund kunnen worden.

De Commissie voor Landinrichting stelt vast dat haar suggestie voor het werken met een begeleidingsgroep voor de opmaak van het planprogramma Schelde en Rupel niet gevolgd werd. De commissie vraagt daarom een adviserende rol te kunnen opnemen bij de opmaak van de verdere prioritering van de deelgebieden, die door de op te richten planbegeleidingsgroep zal gebeuren.

De Commissie voor Landinrichting stelt vast dat de vraag naar effectieve inrichting van openruimtegebieden in sterk verstedelijkte omgeving ook aanwezig is in de aangrenzende gemeenten die deel uitmaken van het Landschapspark Antwerpse Zuidrand, waar via het in uitvoering van het RSV erkende strategisch project "Beleefbare open ruimte Antwerpse Zuidrand" onder andere getracht wordt tot realisatie van doelstellingen inzake bijkomend randstedelijk groen te komen. De Vlaamse Regering besliste op 19 juni 2009 dat binnen de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur prioriteit moet gegeven worden aan de verdere uitwerking van de openruimtevinger tussen E19 en A12 met als doel de nodige bosuitbreiding voor een stadsrandbos Antwerpen te realiseren. In functie van de realisatie van deze doelstellingen startte de provincie Antwerpen met de betrokken gemeenten de gebiedsgerichte werking 'Landschapspark Antwerpse Zuidrand' en werd het gebied erkend als strategisch project in uitvoering van het RSV. Binnen deze werking wordt thans gewerkt aan een actieprogramma voor projecten inzake natuur- en bosuitbreiding, verbrede landbouw, onroerend erfgoed en recreatie, om tot effectieve inrichting van deze openruimtevingers aan de rand van het grootstedelijk gebied Antwerpen te komen.

De Commissie voor Landinrichting vraagt aan de VLM om parallel aan de verdere uitvoering van het planprogramma Schelde en Rupel, de evolutie en resultaten van het Ruimtelijk Programma Antwerpse Zuidrand op te volgen.

Daarnaast dringt de Commissie voor Landinrichting erop aan dat er desgevallend bijkomende capaciteit (mensen en middelen) kan ingezet worden voor de uitvoering via landinrichting van inrichtingsvragen die uit de opmaak van het Ruimtelijk Programma Antwerpse Zuidrand zouden volgen. De Commissie voor Landinrichting vraagt daarom dat de minister, bevoegd voor landinrichting, na de afronding van de opmaak van het Ruimtelijk Programma Antwerpse Zuidrand, aan de VLM het mandaat geeft voor de opmaak van een

agenderingsnota om de mogelijke (land)inrichtingsvragen in de Antwerpse Zuidrand te onderzoeken.

1.4. Fasering uitvoering planprogramma Schelde en Rupel

Het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel werd aangepast naar aanleiding van de adviezen van de Commissie voor Landinrichting en van de Inspectie van Financiën. De aanpassing omvat de vervanging van de hoofdstukken 5.2 (prioriteitenstelling) en 5.3 (financiering) door de hoofdstukken 7.1 (fasering en prioritering) en 7.2 (financiering fase 1) die als een addendum worden toegevoegd aan het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel. De aanpassing houdt een fasering in van de uitvoering van het planprogramma Schelde en Rupel, waarbij op dit ogenblik alleen fase 1 ter goedkeuring wordt voorgelegd. Fase 1 omvat een geheel aan maatregelen, geselecteerd op basis van het bovenlokale belang ervan, het concrete draagvlak ervoor bij de partners, de mate waarin de kostprijs al gerichter kan worden geraamd, en de mogelijkheid tot uitvoering op korte of middellange termijn. Het betreft vijf clusters van maatregelen, waarvan drie gesitueerd in het inrichtingsproject landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht" en twee gesitueerd in het inrichtingsproject landinrichting "Rupelstreek". De planningsperiode van fase 1 loopt van 2014 tot en met 2017. De uitvoeringsperiode loopt van 2017 tot na 2023. Het totale aandeel van het Vlaamse Gewest onder de vorm van landinrichtingssubsidies aan de partners die met de uitvoering van inrichtingsmaatregelen zullen worden belast, wordt geraamd op 4 miljoen euro.

Andere inrichtingsmaatregelen, die een langere planningstijd vragen (bijvoorbeeld omwille van een langlopend grondverwervingsbeleid, de afstemming op de timing van processen en projecten van andere partners, de nood aan het opbouwen van een draagvlak, de complexiteit van het planproces, ...) en waarvan de nood aan subsidies landinrichting op dit moment moeilijker kan ingeschat worden, maken deel uit van een fase 2, waarvan de planningsperiode aanvat vanaf 2018.

Afhankelijk van de mogelijkheden tot afstemming met projecten/processen van partners die op langere termijn lopen (bijvoorbeeld het Ruimtelijk Programma Antwerpse Zuidrand) of de realisatie van die projecten/processen van partners via landinrichting, kan nog een fase 3 volgen.

Fase 2 en de mogelijke fase 3 van het planprogramma Schelde en Rupel zullen telkens geïntegreerd worden in een actualisatie van het planprogramma Schelde en Rupel die ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De fasering en prioritering van de landinrichtingsmaatregelen wordt binnen de werking van de planbegeleidingsgroepen voorbereid. Samen met de goedkeuring van elke actualisatie van het planprogramma Schelde en Rupel zal telkens worden voorgesteld om een bijkomende schijf aan landinrichtingssubsidies toe te wijzen aan het planprogramma.

1.5. Nieuw decreet betreffende de landinrichting

Een belangrijke kanttekening bij onderhavig voorstel is de afstemming met het nieuwe decreet betreffende de landinrichting. Dit decreet zal, na de inwerkingtreding ervan, de nieuwe rechtsgrond vormen voor de landinrichting, in de plaats van het hoofdstuk VII van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de VLM.

Conform de overgangsbepalingen van het decreet betreffende de landinrichting zullen de (land)inrichtingsplannen voor de inrichtingsprojecten landinrichting van het planprogramma Schelde en Rupel worden opgesteld volgens de bepalingen van het nieuwe decreet betref-

fende de landinrichting vanaf de inwerkingtreding ervan. In essentie blijft landinrichting ook met het nieuwe decreet het afstemmen en het op geïntegreerde wijze uitvoeren van maatregelen gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van functies, kenmerken en kwaliteiten van een gebied. Maar het aantal beschikbare instrumenten voor uitvoering van landinrichting wordt verhoogd en er zal een verbrede en vereenvoudigde inzet van deze instrumenten mogelijk zijn. De mogelijkheden van het nieuwe decreet betreffende de landinrichting worden in het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel sporadisch aangehaald (bijvoorbeeld de mogelijke meerwaarde van herverkaveling uit kracht van wet met planologische ruil voor het behoud van de open ruimte van de polder van Niel en Schelle), maar niet systematisch gescreend op hun mogelijke toepasbaarheid in het voorgestelde landinrichtingsgebied. Een grondige screening zal gebeuren na het van kracht worden van de nieuwe regelgeving (decreet en uitvoeringsbesluit), in functie van de opmaak van de (land)inrichtingsplannen voor de inrichtingsprojecten landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht" en "Rupelstreek".

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Het voorontwerp van besluit gaat als bijlage 1.

Artikel 1 omvat de beslissing tot goedkeuring van het planprogramma Schelde en Rupel en de beslissing dat het planprogramma twee inrichtingsprojecten landinrichting omvat, zijnde "Klein-Brabant en Zwijndrecht" en "Rupelstreek". De uitvoering van het planprogramma Schelde en Rupel zal gefaseerd gebeuren. De huidige goedkeuring omvat fase 1. Het inrichtingsproject landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht" omvat het grondgebied van de gemeenten Bornem, Puurs, Sint-Amands en Zwijndrecht. Het inrichtingsproject landinrichting "Rupelstreek" omvat het grondgebied van de gemeenten Hemiksem, Niel, Schelle, Boom en Rumst.

Artikel 2 omvat het belasten van de VLM met de opmaak van de inrichtingsplannen voor de in artikel 1 vermelde inrichtingsprojecten landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht" en "Rupelstreek".

Artikel 3 bepaalt de minister die met de uitvoering van het besluit belast is.

3. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Voor de financiering van de uitvoering van fase 1 van het planprogramma Schelde en Rupel wordt gestreefd naar een maximale inzet van reguliere financieringsmiddelen van projectpartners (waaronder ook de Vlaamse entiteiten) en van externe financieringskanalen (zoals Europese middelen). Rekening houdend met de aard van de voor fase 1 geselecteerde maatregelen en gebaseerd op de ervaring met de uitvoering van gelijkaardige maatregelen in vorige landinrichtingsprojecten, wordt het totale aandeel van het Vlaamse Gewest onder de vorm van landinrichtingssubsidies aan de partners die met de uitvoering van inrichtingsmaatregelen zullen worden belast, geraamd op 4 miljoen euro voor fase 1. De uitvoeringstermijn van fase 1 van het planprogramma Schelde en Rupel wordt geraamd op 10 jaar.

Volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken en het ministerieel besluit van 12 april 2006 houdende subsidiëring van landinrichtingswerken uitgevoerd door gemeenten en provincies:

- worden de maatregelen uitgevoerd door entiteiten van de Vlaamse overheid (uitgezonderd de VLM) niet gesubsidieerd;

- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor de maatregelen uitgevoerd door de VLM op gronden die door het Vlaamse Gewest zullen worden beheerd (maximaal) 100% van het totale bedrag van de uitgaven;
- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor de maatregelen uitgevoerd door de VLM op gronden die door een provincie/stad/gemeente zullen worden beheerd 100% van het totale bedrag van de uitgaven die door de provincie/stad/gemeente niet ten laste worden genomen, waarbij dezelfde maximale subsidiëring geldt voor grondverwerving en voor werken als in het geval dat de provincie/stad/gemeente de maatregelen zelf uitvoert. Het aandeel ten laste van de provincie/stad/gemeente wordt in het financieringsplan vastgesteld;
- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor de maatregelen uitgevoerd door een provincie/stad/gemeente (maximaal) 50% van het totale bedrag van de uitgaven voor grondverwerving en (maximaal) 70% van het totale bedrag van de uitgaven voor werken;
- bedraagt de subsidie van het Vlaamse Gewest voor de maatregelen uitgevoerd door privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen (maximaal) 70% van het totale bedrag van de uitgaven.

De subsidies zullen worden toegekend en vastgelegd op basis van de voorlegging en goedkeuring van volledige aanbestedingsdossiers.

De subsidies zullen als volgt worden aangerekend:

- aan de VLM: op basisallocatie LB0 LC155 6142 van artikel LB0/1LC-H-2-Y/IS van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap;
- aan de gemeenten, de provincie en de publiekrechtelijke rechtspersonen: op basisallocatie LBC LC057 6332 van artikel LBC/3LC-H-2-H/ WT van het Minafonds;
- aan privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen: op basisallocatie LBC LC020 3300 van artikel LBC/3LC-H-2-H/ WT van het Minafonds.

Tabel: Indicatieve meerjarenavastleggingsplanning landinrichting 2014-2023 (bedragen in k€)

	2014	2015	2016	2017-2019	2020-2023	Totaal 2014-2023
Beschikbaar budget (BO 2014)	4.479	4.479	4.479	13.437	17.916	44.790
Aanwending	4.479	4.479	4.479	13.437	17.916	44.790
waarvan voor het planprogramma Schelde en Rupel	0	0	0	500	1.675	2.175
Jaarsaldo	0	0	0	0	0	0

De meerjarenavastleggingsplanning omvat :

- alle nog uit in uitvoering zijnde inrichtingsplannen van de pilootlandinrichtingsprojecten;
- alle reeds goedgekeurde planprogramma's, met de in uitvoering zijnde en de geplande inrichtingsplannen;
- vijf nieuwe planprogramma's, waarvan twee op korte termijn ter goedkeuring worden voorgelegd (waaronder de fase 1 van het planprogramma Schelde en Rupel), één op middellange termijn en twee op langere termijn.

Voor de raming van het beschikbare budget wordt uitgegaan van continu beleid ten opzichte van de begrotingsopmaak 2014: 3.557 k€ VAK op LB0 LC155 6142, 708 k€ VAK op LBC LC057 6332 en 214 k€ VAK op LBC LC020 3300, samen 4.479 k€ VAK.

Voor de opmaak van de "indicatieve meerjarenavastleggingsplanning landinrichting 2014-2023" werden de al goedgekeurde inrichtingsplannen gescreend op hun actualiteitswaarde. De geplande maatregelen waarvan intussen werd beslist om ze niet uit te voeren, werden geschrappt uit de planning.

Rekening houdend met een periode van 2 jaar voor de opmaak en goedkeuring van een eerste inrichtingsplan en met een periode van 1 jaar voor de opmaak van een eerste technisch ontwerp voor de uitvoering van inrichtingsmaatregelen van een eerste inrichtingsplan, en rekening houdend met de budgettaire noden voor de andere landinrichtingsprojecten, kunnen de eerste uitvoeringsdossiers van de fase 1 van het planprogramma Schelde en Rupel in de "meerjarenavastleggingsplanning landinrichting 2014-2023" ingepland worden vanaf de periode 2017-2019, voor een totaal subsidiebedrag van 0,500 miljoen euro. In de periode 2020-2023 kunnen uitvoeringsdossiers worden ingepland voor een totaal subsidiebedrag van 1,675 miljoen euro. De resterende 1,825 miljoen euro subsidies worden ingepland in de periode na 2023.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 12 maart 2014 gaat als bijlage 2.

Het advies van de Inspectie van Financiën is gebaseerd op het initiële voorstel, dat geen farsing in de goedkeuring van het planprogramma Schelde en Rupel omvatte en waarbij het totale aandeel van het Vlaamse Gewest onder de vorm van landinrichtingssubsidies aan de partners die met de uitvoering van inrichtingsmaatregelen zullen worden belast, geraamd werd op 6,5 miljoen euro, waarvan 2 miljoen euro in de periode 2017-2023 en 4,5 miljoen euro in de periode na 2023.

Naar aanleiding van het advies van de Inspectie van Financiën wordt het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel op dit ogenblik beperkt tot fase 1.

Het totale aandeel van het Vlaamse Gewest in de kostprijs van fase 1 van het planprogramma Schelde en Rupel, onder de vorm van landinrichtingssubsidies aan de partners die met de uitvoering van inrichtingsmaatregelen zullen worden belast, wordt vastgesteld op 4 miljoen euro, waarvan 2,175 miljoen euro in de periode 2017-2023 en 1,825 miljoen euro in de periode na 2023.

De aanvraag van 4 april 2014 van het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gaat als bijlage 3.

4. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap.

5. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

De financiële weerslag op de lokale besturen (Bornem, Hemiksem, Niel, Puurs, Schelle, Sint-Amands, Zwijndrecht, Boom en Rumst) zal pas duidelijk worden bij de opmaak van de inrichtingsplannen. Er zal een aandeel zijn ten laste van de lokale besturen voor die inrichtingsmaatregelen waarbij zij, mits hun instemming, als partners betrokken zijn. Het precieze aandeel in de kosten van de inrichtingsmaatregelen zal maatregel per maatregel worden bepaald in overleg met de lokale besturen. De overige inspanningen die van de lokale besturen worden verwacht, hebben betrekking op hun vertegenwoordiging in de planbegeleidings-

groep die de opmaak van de inrichtingsplannen zal begeleiden en, specifiek wat de gemeenten betreft, desgevallend de organisatie van het openbaar onderzoek over de inrichtingsplannen.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nummer 7033 van 13 februari 2008 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot goedkeuring van het planprogramma Stiemerbeekvallei.

Ingevolge punt 305 van de Omzendbrief VR/2009/4 van 17 juli 2009 met betrekking tot Wetgevingstechniek, dat stelt dat besluiten die meer dan eens in dezelfde vorm terugkeren, slechts één keer moeten worden voorgelegd voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies, werd het voorontwerp van besluit niet aan de afdeling Kanselarij voorgelegd voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies.

Het voorstel van beslissing betreft geen regelgeving en vereist dan ook geen reguleringsimpactanalyse.

Het voorontwerp van besluit heeft geen reglementair karakter en vereist dan ook geen advies van de Raad van State.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit tot goedkeuring van het planprogramma Schelde en Rupel;
- dat de totale landinrichtingssubsidie van het Vlaamse Gewest aan de partners voor de uitvoering van de eerste fase van het planprogramma Schelde en Rupel maximaal 4.000.000 euro kan bedragen.

Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Leefmilieu,
Natuur en Cultuur

**Besluit van de Vlaamse Regering tot goedkeuring
van het planprogramma Schelde en Rupel**

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, artikel 11, gewijzigd bij het decreet van 27 maart 2009, artikel 12, vervangen bij het decreet van 19 mei 2006, artikel 13, gewijzigd bij de decreten van 22 november 1995, 8 december 2000, 19 juli 2002 en 7 mei 2004, en artikel 14, gewijzigd bij het decreet van 7 mei 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de procedure tot opmaak van landinrichtingsplannen en houdende opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting en houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 1998 houdende subsidiëring van de landinrichtingswerken, artikel 8;

Overwegende dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, op 25 februari 2014 de Vlaamse Landmaatschappij heeft belast met de opmaak van het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel, voor het grondgebied van de gemeenten Bornem, Hemiksem, Niel, Puurs, Schelle, Sint-Amands, Zwijndrecht, Boom en Rumst;

Overwegende dat de Commissie voor Landinrichting op 11 maart 2014 een gunstig advies heeft gegeven over het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel;

Overwegende dat de hoofdstukken 5.2 (prioriteitenstelling) en 5.3 (financiering) van het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel worden vervangen door de hoofdstukken 7.1 (fasering en prioritering) en 7.2 (financiering fase 1) die als een addendum worden toegevoegd aan het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel; dat het ontwerp van planprogramma Schelde en Rupel daardoor wordt beperkt tot een selectie van maatregelen van bovenlokaal belang, waarvoor een concreet draagvlak bestaat bij de partners en die op korte of middellange termijn kunnen worden uitgevoerd;

Gelet op het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. Het planprogramma Schelde en Rupel wordt goedgekeurd.

Het planprogramma Schelde en Rupel omvat de inrichtingsprojecten landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht", voor het grondgebied van de gemeenten Bornem, Puurs, Sint-Amands en Zwijndrecht, en "Rupelstreek", voor het grondgebied van de gemeenten Hemiksem, Niel, Schelle, Boom en Rumst.

Art. 2. De Vlaamse Landmaatschappij is belast met de opmaak van de landinrichtingsplannen van de inrichtingsprojecten landinrichting "Klein-Brabant en Zwijndrecht" en "Rupelstreek".

Art. 3. De Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE